

Verslag van de 43e voorjaarsbijeenkomst op 8 en 9 mei 1969

In hotel Noordzee-Boulevard kwamen in de ochtend van 8 mei 1969 73 personen bijeen om de 43e voorjaarsbijeenkomst bij te wonen.

De openingsrede van de voorzitter is hiervoor opgenomen.

Gedeputeerde van Geesbergen was de gast van het bestuur. De provinciale Zeeuwse Courant had een verslaggever gezonden.

De agenda van de algemene ledenvergadering luidde als volgt:

- 1 Opening.
- 2 Verslag Notulencommissie over de 44e najaarsvergadering te Montferland op 10 oktober 1968.
- 3 Benoeming Notulencommissie.
- 4 Ingekomen stukken en bestuursmededelingen.
- 5 Verslag kascommissie over 1968.
- 6 Rekening en verantwoording van de geldmiddelen over 1968. Zie de bij deze convocatie gevoegde balansen van verlies- en winstrekening.
- 7 Benoeming van een lid van de Kascommissie voor 1969.
- 8 Benoeming van een bestuurslid tengevolge van het op medische indicatie neerleggen van het bestuurslidmaatschap door jhr. C. L. H. van Vredenburg. Het bestuur stelt kandidaat: ir. C. F. Lekkerkerker te Arnhem, directeur van de N.V. Houtbereiding Gebr. van Swaay.
- 9 Verslag van de voorzitter van de gespreksgroep "Industrieel gebruik van inlands hout", dr. ir. J. van Soest.
- 10 Mededelingen door de commissies: Redactie Tijdschrift, Studiekring, Redactie Publikaties.
- 11 Open discussie over het vraagstuk van de herplantplicht van marginale bosgronden, ingeleid door ir. J. F. A. Molenaars. Een discussienota wordt u tijdig vóór de vergadering nog toegezonden.
- 12 Bespreking plaats en tijd najaarsbijeenkomst 1969.
- 13 Mededelingen uit wetenschap en praktijk.
- 14 Rondvraag
- 15 Sluiting.

De ochtendvergadering van 10.30 uur tot 12.15 uur bleek onvoldoende lang om het onderwerp herbebossing af te kunnen handelen; daarom werd de vergadering voortgezet van 22.45 uur tot 00.15 uur.

De belangrijkste punten uit de vergadering waren:

- de notulen van de 44e najaarsvergadering te Montferland werden goedgekeurd; in de nieuwe notulencommissie werden benoemd: mej. ir. M. G. Goosen, ir. B. T. Bosman en de heer G. P. Leenders;
- de overleden leden: ir. J. J. Mooy, de heer H. J. ter Kuile, ir. H. W. Schenkenberg van Mierop, de heer J. W. Schlimmer en mr. O. A. E. baron van Verschuer werden herdacht;
- voor het lidmaatschap bedankte mevrouw C. Bloemers-Waller; voor het donateurschap N.V. Bruynzeelfabrieken;
- als nieuwe leden traden toe: de heren P. P. Christiaens, drs. O. O. Gorter, L. van Heek, A. Ledebøer, G. P. Leenders, P. Smit, U. M. Ubbens, T. Verheul, C. J. Vos, H. A. Wijnand, ir. H. G. Fransz, F. J. A. Buyink, ir. F. N. Zwart, E. Janssens;
- per 1 maart 1969 is ir. Sipkens in de Bosbouwvoorlichtingsraad benoemd ter vervulling van de vacature ontstaan door het aftreden van ir. J. C. E. C. N van Florenstein Mulder;
- bij brief d.d. 17 februari 1969 is de Minister van Landbouw naar aanleiding van perspublikaties over ministeriële uitlatingen over de bosbouw aandacht gevraagd voor een juist beeld van de moeilijkheden en voor de mogelijkheden van de bosbouw in Nederland;
- op advies van de kascommissie werd bij acclamatie overgegaan tot decharge van de penningmeester over het over 1968 gevoerde financiële beleid. Uit de rekening over 1968 bleek een batig saldo van ruim f 9.800, waarmee op de balans per 31-12-1968 het kapitaal toenam tot ruim f 26.000. 1968 leverde enkele belangrijke meevallers op, waarmee in volgende jaren niet mag worden gerekend; overigens is de financiële positie van de vereniging gezond; met het oog op voorgenomen publikaties is dit een goede achtergrond. Op voorstel van de kascommissie werd besloten:
 - voortaan de Studiekring per afzonderlijke post te begroten (1970);
 - bij het begin van het verenigingsjaar leden, donateurs en abonnees een nota aan te bieden. In de plaats van het aftredende lid van de kascommissie ir. P. N. Ruige werd benoemd ir. L. Oldenkamp;
 - de op de najaarsvergadering 1968 benoemde

penningmeester jhr. C. L. H. van Vredenburg heeft op medisch advies zijn functie moeten neerleggen. In zijn plaats werd benoemd ir. C. F. Lekkerkerker; – de voorzitter van de gespreksgroep "Industrieel gebruik van inlands hout", dr. ir. J. van Soest, heeft een kort verslag uitgebracht, waaruit bleek dat: – de gespreksgroep getracht heeft produktie en verbruik op elkaar af te stemmen; – een produktieprognose mogelijk is gebleken; – de door de statistiek niet verschaft oogstgegevens wel noodzakelijk zijn; – behalve voor groveden en populier de afzetgegevens zeer onvolledig zijn; – er in het rapport van de commissie is aangedrongen op een nationaal houtproduktiebeleid; – het rapport is aangeboden aan het Bosschap om het voor het struktuurrapport beschikbaar te stellen.

Een drietal leden van de gespreksgroep de heren ir. H. A. van der Meiden, ir. G. Memelink en ir. D. Sikkel hebben zich bereid verklaard over het onderwerp industrieel gebruik van inlands hout contact te onderhouden; naar behoefte zullen zij anderen om inbreng vragen als een bepaalde zaak aan de orde komt;

– de voorzitter van de redactiecommissie voor het tijdschrift ir. J. F. Wolterson vestigt er de aandacht op, dat de per 1969 ingevoerde nieuwe vorm mogelijkheden tot vergroting van de omvang biedt; hij wekt op de redactie kopij ter beschikking te stellen; – de voorzitter van de studiekringcommissie ir. G. Memelink, memoreert de overleden secretaris ir. J. J. Mooy; de opengevallen plaats zal door ir. J. L. Guldemond worden waargenomen.

De geplande studiekringbijeenkomst over "bossen in urbane gebieden" is van najaar 1969 verplaatst naar voorjaar 1970; in het najaar 1969 zal een bijeenkomst worden gewijd aan de voornaamste ontwikkelingen van de laatste jaren in de populierenteelt; ir. H. A. van der Meiden zal een algemene beschouwing geven en voorts zullen co-referenten spreken over onderwerpen als veredeling, handel en verbruik, marketing, betekenis voor landschap en recreatie. Voorjaar 1970 zullen in het kader van het onderwerp: 'functie van bossen in urbane gebieden' de ontwikkelingen in het kader van het streekplan 'Rijn en IJssel' aan de orde worden gesteld.

Najaar 1969 zal de 'Studiekring' zich als een ondervereniging van de KNBV presenteren; – de voorzitter van de redactiecommissie voor publicaties ir. J. Sipkens, biedt een exemplaar van het zojuist verschenen eerste deel van 'Bosbescherming' aan de voorzitter aan; de inschrijving door de leden wordt opengesteld; ruim 50 exemplaren worden geplaatst. Bosbescherming kost f 19.25 per exemplaar; van elk verkocht exemplaar ontvangt de vereniging f 4.50; van elk aan een lid verkocht exemplaar daarboven f 5.50 van de uitgever, het PUDOC.

De voorzitter doet voorts mededeling van het feit, dat de eerste drukproef van 'Bosbouw in Nederland' van de hand van dr. D. Burger Hzn, gereed is, zodat verschijning op korte termijn wordt verwacht; – een door de adviescommissie van het bestuur opgestelde discussienota over het vraagstuk van de herplantplicht van marginale bosgronden leidt tot een uitvoerige discussie, waaruit als gemeenschappelijke meningen naar voren komen dat: – opheffing van de herplantplicht geen wenselijke zaak is, ook niet voor de slechte gronden; het Staatsbosbeheer de herplantplicht wel soepel zal dienen toe te passen:

– in de geest van art. 9 van de boswet het mogelijk zal moeten worden gemaakt de herbebossing door de overheid financieel te doen steunen.

Een redactiecommissie ad hoc, bestaande uit de heren ir. H. A. van der Meiden, R. F. de Fremery, ir. J. F. A. Molenaars en ir. P. N. Ruige, heeft ten slotte een motie geredigeerd, die in de volgende vorm op 9 mei 1969 aan de directeur van het Staatsbosbeheer is gezonden:

'De Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging, op 8 mei 1969 in vergadering te Vlissingen bijeen, overwegende

1 dat de bedrijfsresultaten van de bosbouw de bos-eigenaren bij de verplichte herbebossing in vele gevallen in financieringsmoeilijkheden brengen,

2 dat deze financieringsmoeilijkheden mede oorzaak zijn, dat een op de onderzoekresultaten gebaseerde moderne wijze van bosaanleg, waaronder met name het gebruik van plantsoen van goede kwaliteit in zeer onvoldoende mate gerealiseerd kan worden, aldus leidend tot een achteruitgang van de kwaliteit van het Nederlandse bos en op lange termijn voerend tot een verdere verslechtering van de financiële resultaten van de aldus aangelegde bossen,

3 dat opheffing van de herplantplicht voor bepaalde groepen gronden grote bezwaren ontmoet, zowel in verband met de imponderale waarden van het bos op deze gronden als in verband met moeilijkheden om dergelijke groepen exact te definiëren, verzoekt de Algemeen Directeur van het Staatsbosbeheer

1 ter kennis te brengen van de Minister van Landbouw en Visserij dat de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging het noodzakelijk acht, dat de overheid ten spoedigste ruime subsidies voor herbebossing verschafft, een en ander overeenkomstig de geest van Artikel 9 van de Boswet,

2 een soepel ontheffingsbeleid ten aanzien van de verplichting tot herbebossing te voeren voor die gronden, waar redelijkerwijs de investering in bosaanleg, ook met overheidshulp, niet meer kan worden verlangd.'

– suggesties voor plaatsen voor volgende bijeenkomsten waren: Friesland, Terschelling, Bentheim;

– dr. Oudemans toont een zgn. 'deylbijl' van het Sprielderbos, een instrument waarmee vroeger de grenzen van een te verkopen perceel werden aangegeven;

– dr. Oudemans kondigt de verschijning aan van een boek van zijn hand over de geschiedenis van de Veluwe;

– de heer R. F. de Fremery deelt mee, dat op het landgoed "t Zand" bij Zelhem een berkebosje goed-gekeurd is voor zaadwinning;

– ir. H. L. Dinger doet de suggestie, dat de KNBV de instelling van 'vliegende brigades' voor de uitvoering van boswerk zal stimuleren; aldus zou schaalvergroting kunnen worden bereikt.

Na de ochtendvergadering heette ir. P. Tideman in zijn hoedanigheid van hoofdingenieur-directeur van het Staatsbosbeheer het gezelschap welkom. Hij deed op de structuur heroriëntering in Zeeland en de rol die het bos daarin speelt: in de komende jaren zal binnendijs en buitendijs elk ca. 1000 ha bos worden geplant met belangrijke landschappelijke en recreatieve achtergronden.

Na de lunch in hotel Noordzee-Boulevard werd een excursie gemaakt naar Zeeuws Vlaanderen onder leiding van ir. P. H. Pels Rijcken, consultant bij het Staatsbosbeheer. Via Sluis en Oostburg werd een tocht naar de Braakman gemaakt. Een goede indruk gaf de bustocht van het landschappelijk aantrekkelijke gebied, waar de populier in de landschapsvorming overheerst.

De in 1952 drooggelegde Braakmanpolder is rond 1500 ha groot, waarvan onder meer 80 ha recreatieterrin, 139 ha water ten behoeve van de watersport en 95 ha bos. Ondanks het feit, dat ook hier slechts de minst goede gronden voor bebossing werden bestemd, zijn sinds het begin van de bosaanleg – 1955 – opmerkelijke resultaten bereikt. Vooral enkele populierebosjes met massa's per ha (1968) van 100 m³ toonden dat ook hier de populier minstens een zeer goede pionierhoutsoort is. Ook de getoonde eikebeplanting zal na vele jaren een boskarakter krijgen.

Op de late namiddag werd het gezelschap door de commissaris van de Koningin mr. J. van Aartsen op de Griffie te Middelburg ontvangen. In deze stijlvolle omgeving kon uit de toespraken van de commissaris worden opgemaakt, dat het bestuur van deze bosarmste onzer provinciën uit landschappelijke en recreatieve overwegingen bebossing stimuleert en de bosbouwers tot zijn vrienden rekent. Na een genoeglijk diner in hotel Noordzee-Boulevard zetten de serieuze leden de 's ochtends onderbroken vergadering voort ter bespreking van het onderwerp herplantplicht; het was reeds na middernacht toen de voorzitter de vergadering kon sluiten.

Op 9 mei werd de excursie aangevangen met onder leiding van ir. Pels Rijcken een tocht via Domburg en de 'groene manteling' van Walcheren naar

de Veerse dam. Tijdens deze tocht werd een indruk verkregen van het in het kader van de ruilverkaveling 'Walcheren' door de Koninklijke Nederlandsche Heide-maatschappij tot stand gebrachte herstel van de Walcherse beplantingen, waarvan na 1945 alleen in het duingebied iets was gespaard. Dat wind een alles-overheersende ecologische factor is, bleek overtuigend uit enkele fraaie erfbeplantingen.

In 1961 is door de dichting van het Veerse Gat het Veerse Meer ontstaan. Dit meer heeft voorlopig – tot de afsluiting van de Oosterschelde – zout water. Te voet werd een tocht gemaakt over de voormalige zandplaat de Schotsman, waar dankzij de vorming van een zoetwaterbel uit neerslagwater in 1963 met de bosaanleg kon worden begonnen. Rekening houdend met de extreem ongunstige groeiplaatsomstandigheden – stuivend zand, zoutinvloed en wind – mag het resultaat veelbelovend worden genoemd. De doelstelling van de beplantingen op de platen en eilanden van het Veerse Meer: een landschappelijk en recreatief aantrekkelijk gebied vormen, zal zeker worden bereikt. De vraag is niettemin gewettigd of met ruimer gebruik van populier het doel niet sneller te bereiken was geweest dan met de beplantingen – op vegetatiekundige grondslag, zoals die zijn toegepast: eik, iep, els samen 88 pct., populier 1 pct., diverse soorten 11 pct.

Door de goede zorg van het Staatsbosbeheer werd op de Schotsman koffie geserveerd. Daarna werd per motorschip 'Stad Veere' overgestoken naar het eiland 'De Haringvreter', evenals de Schotsman een voormalige zandplaat. Hier werd eveneens een goede indruk van de problemen van de bosaanleg op een extreme groeiplaats verkregen, maar ook hier was het resultaat veelbelovend.

Per m.s. 'Stad Veere' werd een vaartocht over het Veerse Meer gemaakt. Aan boord bood het Staatsbosbeheer de deelnemers een lunch aan. De boot bracht het gezelschap naar de oude stad Veere, waar burgemeester A. de Kam ter begroeting aanwezig was en getuigde van de goede samenwerking tussen gemeentebestuur en de bosbouw i.c. het Staatsbosbeheer.

Een individuele wandeling in Veere besloot de excursies, waarna de bussen de deelnemers terugbrachten naar Vlissingen waar om 16.15 uur de bijeenkomst werd ontbonden.

Ir. J. Sipkens, secretaris.